

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۵/۲۶

یونس نگا

د طالبانو له ماتې د ملا یعقوب وېره

یکشنبې د مې پر ۲۲، ځینې طالب مشران د ملا منصور د وژل کېدو د شپږم تلین په پلمه په کابل کې سره غونډ شول او وینا یې وکړه. په هغه ناسته کې د حقانیانو نه گډون د خبرونو سرټکي شول او ویې ښووله، چې د دوو طالب اړخونو ترمنځ دومره ژور درزونه شته، چې د خپل «امیرالمومنین» یادون یې هم نه شي سره غوندولې. چېرې چې ملا برادر او د ډلې غړي یې وي، حقانیان گام نه وراخلي، ان که د پخواني مشر تلین یې هم وي. په هغه مجلس کې ملا برادر او هغه ته نږدې کسانو گډون کړی و. هغوی په دې سره غوښتل د طالبانو په نظام کې خپل ځای لور کړي. ملا برادر په خپله وینا کې کوبښ وکړ، چې د خپل تېر وخت یادونه وکړي. هغه وویل، چې کله په پاکستان کې بندي شو، د «مبارزې» پیکه کېدو ته اندېښمن نه و، ځکه پوهېده چې تر هغه وروسته به ملا منصور چارې پر مخ یوسي. ملا برادر او ملا منصور دواړه د ملا عمر مرستیالان وو او اوس ملا برادر د تېر په یادولو سره وايي، چې هغه د طالبانو د لومړي نسل تر ټولو مستحق پاتې کس دی. د هغه او کندهاري ملگرو دا انتظار د حقاني شبکې له میداني واقعیت سره چې دا ډله له پاکستان څخه ملاتړ تر لاسه کوي، په تقابل کې راغلی او د طالب مشرانو ډېره انرژي پر همدې لگېږي.

رسنیو د عباس ستانکزي خبرو ته چې د ښوونې په اړه یې د طالبانو پر سیاستونو او پر ښځو د بندیزونو په اړه نیوکه وکړه، پام وکړ. خو ستانکزی چې د طالب په جامه کې پوهنتوني او تکنوکرات لیک لوستی دی، د طالبانو په ډلبندي کې کارنده نه دی. حقانیانو هغه په لومړیو د معینیت په پوست سپک کړ او تر اوسه له نیوکې مخ نه اروي او په غوسه دی. حقانیانو ته د ملا برادر او ملا یعقوب په شان د طالب مشرانو نارضايتي د عباس ستانکزي تر نیوکو ډېره درنه ده.

ملا یعقوب چې په کندهاري اړخ کې او خان ملا برادر ته نږدې بولي، پر کم عمر سر بېره څنگه چې سراج الدین حقاني په دغې ادارې کې ځای او درناوی تر لاسه کړ، ملا یعقوب هم خپل کړ او د طالبانو په کورني اړدور کې هم مهم رول لوبوي. هغه په وروستی وینا کې د وضعیت په هکله خپله نارضايتي او وېره پته نه شوای کړی. یو څلور دقیقه یې کلېپ چې طالبانو د هغه له وینا څخه خپور کړی، خپل ملگرو ته په خطاب کې وايي: «باید کوبښ وکړو، دا نظام لکه څنگه چې په قربانیو تر لاسه شوی، زموږ د اعمالو یا د کمزورو اقداماتو یاد نورو دلایلو له مخې خدای مه کړه کمزوری شي یا دا نظام زموږ له منگولو ووځي.»

طالبان د خپلو دننیو ستونزو په پټولو کې ډېر کوبښ کوي او ډېر کم پېښېږي، چې د خپلو اختلافاتو او ناتوانیو په هکله وغږېږي. دا چې ملا یعقوب خبرداری ورکړی، چې خدای مه کړه «نظام زموږ له لاسه» ووځي، د داسې اندېښنو کیسه کوي، چې طالبان په ارامه خوب ته نه پرېږدي او هره ورځ یې په اړه بحث، لاندې، اندېښنه او خبرې اتري کوي. هغوی ورو ورو ارگ ته په ننوتلو سره پوهېدلې، چې د طالباني افکارو او د افغانستان د ټولنیزو واقعیتونو ترمنځ لوی واټن شته او هره ورځ یې واټن هغوی لا له ستوني تېروي. خلک له هغوی څخه کار، ډوډی، ازادې او نور هېوادني او بشري خدمات غواړي. نړیوالې ټولني لا د «طالبانو د امارت» رسمیت پېژندلو ته زړه نه دی ښه کړی، مخالف سياسي ځواکونو له هماغه لومړیو څخه په نظامي او سياسي اقداماتو هغوی ننګولي دي او په ډلو وپېښه، اختلافات او کورنی سيالي دا ډله له دننه خوري. طالبان له ناچارۍ پوهېږي، چې ډېر زیاتي کمزوری لري او د «نظام له لاسه وتل» یې جدي ستونزه ده.

طالبان حکومتولی ته د وسطایي پېږیو د ولکې په سترګه گوري. هغوی ته خلک رعیت ښکاري، نه هېوادوال. ملا یعقوب د طالباني حکومت د ملاتړ لپاره د خلکو ملاتړ او همکاري غوښتي ده؛ خو نه په چارو کې د گډون له لارې؛ بلکې د اطاعت له لارې. هغوی هیله من دي، چې افغانان د هغوی مطیع شي او د ملا یعقوب په وینا، په اقتصادي، سياسي او نظامي چارو کې بریالي شي. ملا یعقوب نظام خدایي ډالی گني نه د خلکو امانت. هغه ويلي: «نن سبا چې موږ ته اسلامي او شرعي نظام راکړل شوی او خدای پاک هغه موږ ته راسپارلی، ډېر لوی مسوولیت پر غاړه لرو.» هغه اطاعت ته د خلکو تر رابللو وروسته، یو ځل بیا د دغې ډلې افتراق وریاد شو او د بري کونجې یې د طالبانو یووالی وباله. هغه وویل: «راځئ یو شو، هغسي مو چې پخوانی مبارزه چلوله، دا مبارزه چې د نظام استحکام، غښتلیا او بقا ده، باید بریالی کړو.»

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پاروالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولی

د ملا یعقوب له لیډلوري د طالبانو د ادارې بقا د خلکو اطاعت او د مشرانو په یووالي پورې اړه لري. خو خلک له هېواده په تېښتې، د دغې ډلې په استبدادي او تبعیضي چلن په نیوکې، لکه د نجونو د ښوونځیو تړل کېدل، د مېرمو د کار او تگ راتگ بندیز، له ادارو څخه د مسلکي کارکوونکو شړل او په لسگونه نور بندیزونه د دغې ډلې د همکارۍ نه کول ښيي. ځینې هم ټوپک په لاس د دغې ډلې پر وړاندې درېډلي دي. له طالبانو سره د مبارزې لپاره منظم سیاسي خوځښتونه هم په جوړېدو دي.

د ملا یعقوب وېره بېځایه نه ده. د طالبانو د «نظام» بقا، له هماغه پیله او مخکې له دې چې پښه ټینګه کړي، له بنيادي خطراتو سره مخ ده.